

Ստեղծագործում են մեր ընթերցողները

Ծնվել եմ Հայաստանի Հանրապետության Թալիսի շրջանի Ն. Սասնաշեն գյուղում՝ գաղթականի ընտանիքում: Դպրոցն ավարտելուց հետո, սովորել եմ Երևանում, իսկ 1994 թ-ին ընտանիքով տեղափոխվել եմ Ռոստովի մարզ:

Գրելու փորձեր արել եմ օտարության մեջ: Սկզբում առիթ հանդիսացավ կյանքի կտրուկ փոփոխությունը՝ լեցուն դժվարություններով, իսկ տարիներ հետո՝ առիթը այն զգացումն է, որով համակված է յուրաքանչյուր տարագիր: Գրելով հայրենիքի մասին՝ ասես ինչ-որ չափով կարոտս անում եմ նրանից:

Ստորև ներկայացրած բանաստեղծությունս նվիրում եմ հայրիկիս հիշատակին: Նա, 9 տարեկան հասակում, թուրք բարբարոսի պատճառով, գաղթի ժամանակ կորցնում է մորը: Մինչև կյանքի վերջ տանջվում էր այն մտքից, որ այդպես էլ չկարողացավ ոչ-մի լուր ստանալ նրա մասին:

Սեդա Մուշեղի Խաչատրյան

Բնականաբար, աշխարհն էլ՝ լուրմ: Ով անգութ աշխարհ, արդյո՞ք ժամը չէ սթափ մտածել, խնամքով պահված դառ ճշմարտության փակ դուռը բացել:

Տեսնես ի՞նչ մեղք է հայր գործել, Ա՛յն, որ մեղքի դեմ, նա մեղք չի գործել: Նվագիր դուրով, դուրով մեծարգո, Տե՛ս ով է հուզվում նվագիդ ներքո, Քո հոգեթթիթ թովիչ մեղեդին, Կհուզի նույնիսկ քարսիրտ տմարդին: Ոչնչի կյանքում հայն աչք չի դրել, Իր չարչարանքի արդյունքն է կերել, Հայր չի գավթել, ուժով չի դավել, Նմաներից է նա միշտ պաշտպանվել: Թե՛ մեղք է գործել, որ հայ է ծնվել, Սողոջ հոգևոր սնունդով սնվել, Որ ինքը մի բուռ, բայց թե ունեկուռ, Ցիր ու ցան եղած, բայց թե ամրակուռ, Որ պրպտող է, սերտող: Կառուցող, Միտքը փայլուն է, ոնց արևի շող, Միտքը փխրուն է ու ծնում է սեր, Ու ինչպես փորձես՝ մտում մարդասեր: Իսկ նրա կամքը՝ ոնց ապառաժ քար, Հոգուն չի դրվի երբեք տապանաքար, Թեկուզև լինի մահամեճ, տկար, Էլի կմոլի չարի դեմ պայքար, Որ լավատես է, սրտում միշտ վառ հույս, Ահա կիրք շարժող պատճառ անտարակույս: Պարզապես որտեղ կա պիտանի հասկ, Կողքին, անխտիր, աճում է տաստակ, Խոսիր, իմ դուրով, չես գործում դու մեղք, Մինչև երբ մահ հայի սիրտը եղկ, Հերթը չէ նրա ետք քարկոծել, Ու քար լուրջամբ նրա սիրտը խոցել: Կտի սնունդը ինչպես ծովն ընկած ծանազին ու թեթև խաղալիք, Կեր ու վար անում, դես ու դեն խփվում ու ծառս է տալիս՝ ինչպես գիծ ալիք, Բռնավորի պես աշխարհի ձեռքին դարձած փարոս ու հրաշք բանալի, Կառում են այնտեղ, ուր պետք է՝ որպես պատժ-միջոց ու կոչ սպանալի: Մի երկրի ձեռքին՝ գեթ է մահացու, Մյուսի ձեռքին՝ ոչխար մատղացու, Մեկին ծառայում՝ որպես թախաման, Մեկն էլ չի հիշում երազի նման, Մեկին փայլուն է հույս հաղթանակի, Մյուսի սրտին՝ հարված դանակի: Ոչքի եկ, աշխարհ, որոշիր խոսել, Կարդ կարձնի ձեզ էլ է անմեղ գոհ: Ում արյան մեջ կա դաժանության ծիլ, Այնտեղ մի՛ փնտրեք բարության բացիլ, Նվագիր դուրով, ինչո՞ւ լռեցիր, Անկարողության վտանգ զգացիր, Թե խոսվ արյունն է անում բողբոջ, Ինչո՞ւ են մարդիկ այդքան անողորմ: Ասում,- ի՞նչ անենք, հզոր տեր չունենք, Տե՛ր չունենք, այո՛, բայց տերտեր ունենք, Մեր դառը վշտի, ցավի համար մենք,

Մտում է արդար Աստծուն դիմել: Միգո՞ւցե Աստված կհուշի ունակ, Ցավը չեն բուժում միայն երեսանց, Թարախն է տնքում, վերքի տակ չորացած, Կերք են վշակում՝ թարախը թողած: Աղոթել եմք միշտ հավատով լցված, Աստծո կողմից եմք աչքաբող արված, Բայց, ո՛չ, տվել է նա մի սպեղանի, Շունչը, թե՛ ուրախ, թե՛ տխուր սեղանի, Հորինել է մի հրաշք երկնային, Իմաստուն դուրով շնորհել հային: Որպես ծխելույզ միացող սրտին, Հոգուն ուղեկից՝ կյանքի հավաքտին, Իմաստուն դուրով, դե ելք գտիր, ելք, Որ չքվի կյանքից դաժանության հետք, Դու սրտի, հոգու նրբագույն վարպետ, Լեզու կզանես ողջ աշխարհի հետք: Քո հրաշք լեզուն թարգմանել պետք չէ, Ամենքը գիտեն՝ հոգու դողանջ է, Կարող ես մարդու մութ հոգին պեղել, Ու նենգությունից՝ խնամքով դեղել: Ընդունակ ուղեղ, չար մտքից շեղել, Ու բարիությամբ սիրտը հեղեղել, Ողջ մարդկությանը գուր ու սեր հղել, Արդար ու ազնիվ արարքի մղել: Դու մեծ հոգեբան, դե եղիր անկեղծ, Դիր մարդկության դեմ պահանջը անեղծ, Աշխարհին, ոնց դեղ, արդարություն է պետք, Աղաչում եմ ձեզ, մի խոսքի եկեք, Չարության այտուց օջախը գտեք, Արմատից հանեք, կրակը նետեք, Ու այդ ժամանակ բողբոջից հույսի, Որը կարող է արևի լույսի, Կբացվի պարտեզ բարեբեր բույսի, Ծաղկափթիթ՝ ոնց հոգին է կույսի: Ի՞նչ եղավ դուրով, խոսքը կտրեցիր, Անարդարության չար ո՛ւժն զգացիր, Խոսիր անկաշկանդ, դու մի վախեցիր, Թող ձայնը հանկի մինչև ուղեծիր, Միգո՞ւցե այնտեղ՝ երկնքում կապույտ, Արդարության սերմ ձարվի շուտափույթ, Այդ մարդկության մեջ, միգուցե միայն՝ Փրկություն գտնի աշխարհը համայն: Դուրով լռեց, շունչն ասես փչեք, Մեղմիկ շշուկով ինքն իր հետ խոսեց, Սրբության սրբոց Մայր Աստվածածին, Այդ ի՞նչ կաթով են սնել Աստծուն, Թե խմեր ամեն անմեղ նորածին, Չարը մտա չէր գա մարդ արարածին: Ու վերջին անգամ հավատով լցված, Դուրով դիմեց գթազուրկ մարդկանց, Թե, որ փուլ գա մի օր աշխարհը, Ապա միայն նրա համար, Որ աստղերի պես անմար, Կարք ու բարքեր կան անարար:

Դուրով մտքով դես-դեն սավառնում, Չորս կողմը նայում, տալիս ու առնում, Ախտից զուրկ հող է համառ որոնում, Որ բարու սերմեր ցանի այդ հողում:

Սեդա Մուշեղի Խաչատրյան

Դուրով արդարություն է որոնում

Հայի սիրտը՝ վշտի, ցավերի սնունդ, Ակունքը՝ փայտե գարկերակ՝ դուրով, Խոսքը արյուն է նրանով հոսում, Ու իր մամուռած վերքերից խոսում: Փորձությունների շարան է անցել, Հայ ազգն ինչերի- չի դիմացել, Դառնություններից կոփվել է, թրծվել, Նույնիսկ, գարկերակն է նրա փայտացել: Դուրով ամեն տխուր ելելն Պատմում է հայի կյանքի մի նոր էջ, Ու յուրաքանչյուր լսողի սրտի մեջ Հուզմունքն է տալիս ալիք անընդմեջ: Մեկ՝ աղիտուր մայրերն են լացում, Մի տեղ ծերերն են արաչում Աստծուն, Մեկ՝ հետ ընկնողին անգութ հարվածում, Բողոք անողին դաժան հայածում, Հետո լավում է կծկտուր տնքոց Ու մանկան սրտածախի լաց ու կոծ: Պատմում է դուրով ու հանում հոգոց, Հարություն տալիս անցյալին հայոց: Նենգ արևախումբ արեց շարք ու խուրդ, Սևգեն, անպաշտպան մի ողջ ժողովուրդ, Ու չստանալով դրանից հազուրդ՝ Թողեց ամեն բան, որ վայելի թուրք: Մի՛ հանիր հոգոց ու կանգ մի՛ անիր, Բաց արա խամրած սուփրան եղենի, Պատուիր դիմակը բուրձ գազանների, Այլապես պապերը մեզ չեն ների: Տարիների հետ վերքը ծեղրացավ, Դարձավ վարակիչ, անբուժելի ցավ, Սրտի հեքին էլ ընկր դարձավ, Բայց էլի հային չեղան սրտացավ: Անտեսված վերքն, ինչպես ծարավ սածիլ, Արցունքով ջրվեց, տվեց փարթամ ծիլ, Ու երկրե-երկիր, ոնց՝ համաձարակ, Մոլայտուտի պես՝ բազմացավ արագ: Պետք չէ մտածել երկար ու բարակ, Թե շուտ բուժեն՝ չէր դառնա վարակ,

Թե պատիժ կրեք ամեն մեղավոր, Աշխարհում այսօր չէր ծաղկի տեղոր: Բայց կտիտաբար հերքում է թուրքը ազգաչինջ Դեր-Չոր, Մինչդեռ ծնկաչոք թողություն հայցում նա գիշեր ու գոր, Դուրս է գալիս, որ մեղավորի դեմ՝ եղանք մեղավոր չի, Լինելով անմեղ՝ արդարությունը չեղավ մեզ քավոր: Դե փչիր, վարպետ, դուրով շունչ տուր, Թեկուզև լինես դու շնչակտուր, Թող մաքրի սրտից վերքեր ու մամուռ, Ու պատենք դարձած՝ գառնայլ մամուռ: Միտքը մորմոքից հորձանք է տալիս, Ու գալարվելով փիփ դուրս գալիս, Ոնց կոպը կարած՝ պոթեկուն լալիս, Իսկ արցունքի տեղ, արյուն է գալիս: Նվագիր, վարպետ, մասներդ շարժիր, Հայության լացող սրտերը բուժիր, Գուցե արցունքի ամեն մի կաթիլ, Դուրս հանի սրտից վշտի մի փաթիլ: Բողոք է անում հայն արդեն մի դար, Ասկայն անտեսվում է դեռ անգթաբար, Աշխարհի մարդիկ, դատեցե՛ք արդար, Մի՞թե չի լինելու հաշվեհարդար, Արհամարհանքը եղենի հանդեպ՝ Համամարդկային վնաս է, ի դեպ, Տեսնելով տնքում է ցավից հոգին՝ Աչքերն են գոցում, փույթ չէ ոչ մեկին: Անտարբերությունը բարիք չի ծնում, Անարդարության ծիլն է գեթ սնում, Միլ, որ չարության արբունքից սերվել, Այստույնից հոգու կաթսայից սնվել Անարգելք պտղի աճած ծառ դառել, Գայթակղությանը երկինք է հատել: Փակելով դեմը արևի լույսի՝ Բռնաբարելով բողբոջը հույսի, Եվ ի՞նչ պտուղ է այդ ծաղիկ աճում, Որից չտուրդն է հենց դառնում աճյուն: Ու այդ պտուղից, ինչպես բոռ մեղուն, Նեկտար է վերցնում աշխարհը բեղուն: Ցավ է, բայց, տես, ինչ օգուտ է բերում,

РОССИЯ – АРМЕНИЯ

Казачи Армении и Дона развивают сотрудничество

2 апреля в Ростовском региональном отделении всероссийской политической партии «Единая Россия» состоялась встреча его руководителя А.Ю. Нечушкина с представителями донского казачества в лице О.В. Руденского и Совместного объединения армянских казачьих сил (СОАКС) в лице Е.И. Жиренко.

В ходе встречи были рассмотрены вопросы сотрудничества донских и армянских казаков, реализация совместных проектов и программ по военно-патриотическому воспитанию молодежи и поддержке представителей старшего поколения – ветеранов Великой Отечественной войны. Стороны выразили заинтересованность в организации комплекса мероприятий, посвященных 200-летию Отечественной войны 1812 года, а также празднованию Года российской истории, которым объявлен согласно Указу Президента РФ Д.А. Медведева текущий год.

Особое внимание было уделено проведению в ближайшее время видеоконференции между казаками Армении и Дона по актуальным вопросам казачества, сохранению казачьих традиций, истории появления казаков на армянской земле, знакомству с великими казаками армянского происхождения (В. Мадатов, М.Т. Лорис-Меликов и др.). Были рассмотрены также другие формы взаимодействия и обмена опытом, в том числе в проектах СОАКС по возрождению кружка «Юного друга пограничника» и кадетских казачьих корпусов. Неподдельный интерес у участников встречи вызвали программы СОАКС по строительству Международной казачьей станицы и открытию в Армении Музея казачества.

В завершение встречи участники посетили строящийся в Ростове-на-Дону храм в честь Святой Великомученицы Екатерины.

Соб. корр. в Армении Екатерина Жиренко

НОВОСТИ

Мисс Армения будет представлять Армению в конкурсе «Мисс Вселенная – 2012»

«Мисс Армения – 2012» стала представительница Еревана Анна Аракелян. Она одержала победу среди 17-ти претенденток на этот титул 18–24-х лет. На втором месте оказалась 18-летняя представительница города Абовян Катерина Абрамян, а третье место взяла вновь представительница Еревана Анита Габриелян. Победительница конкурса получила одновременно право представлять Армению в конкурсе «Мисс Вселенная – 2012». Армения в этом конкурсе будет участвовать впервые.

Главная проблема Армении – безработица

Безработица является в Армении основной проблемой, которая затрагивает большинство семей. Об этом свидетельствуют результаты социологического опроса, проведенного в марте на всей территории Армении среди более 1000 жителей республики Институтом политических и социологических консультаций APSC. На вопрос, какая проблема беспокоит на данный момент больше всего, 51,5% опрошенных назвали безработицу. 20,1% респондентов сказали, что больше всего их семья беспокоит финансовые проблемы, бедность; 10,4% назвали серьезной проблемой квартирный вопрос, 9,4% – низкие зарплаты, 7% – проблемы со здоровьем. Ответственность за безработицу, по мнению 44,7% опрошенных, несет правительство, 40% респондентов об-

виняют исполнительный орган в финансовых проблемах, 57,5% – в низком уровне заработной платы, 60,2% – в низких пенсиях и пособиях. 26,1% жителей Еревана назвали главной проблемой столицы безработицу, 23,2% – экологию, 12,7% – транспортную инфраструктуру. 51,6% опрошенных заявили, что абсолютно не верят в то, что нынешние власти осуществляют шаги для обеспечения благополучия граждан страны. При этом 70,2% респондентов оценили действия правительства по решению проблемы безработицы как отрицательные, 55% опрошенных назвали неудовлетворительными шаги по развиту экономики, 53,7% – по социальному обеспечению, 49% – по защите прав и свобод человека, 47% – по развиту сельскохозяйственной сферы.